

INTERVIEW GGD Kennemerland luidt noodklok over jongeren met suïcidale gedachten

'Als urgentie er nu niet is...'

Een kwart van de leerlingen in het voortgezet onderwijs in deze regio dacht er vorig jaar serieus over na een einde aan het leven te maken. Onder jongeren die gepest worden, eenzaam zijn of homo- of biseksuele gevoelens hebben ligt dat percentage zelfs rond de 50 procent. GGD Kennemerland maakt werk van het terugdringen van deze ronduit schokkende cijfers.

Jacco van Oostveen

Haarlem ■ De resultaten van de laatste Gezondheidsmonitor, waar 6.500 jongeren uit deze regio aan deelnamen, kwamen voor Jelle Buitendijk niet als een verrassing. De manager Advies en Onderzoek van GGD Kennemerland noemt de cijfers 'een bevestiging van de vermoedens'. „Jongeren vinden hun voorbeelden op Instagram en TikTok. Succes is het ideaalbeeld, voor onzekerheden en worstelingen is in de huidige maatschappij veel minder plek.”

„Corona helpt natuurlijk niet mee”, vervolgt Buitendijk. „De structuur valt weg. Wat vooral opvalt is de toename van gevoelens van onrust, onzekerheid, depressie en eenzaamheid. De kloof tussen rijk en arm is vergroot en met name in die laatste groep zijn meer jongeren gaan roken, drinken en drugs gebruiken. Een logische verklaring daarvoor is dat zij een uitvlucht zoeken voor de situatie waarin zij zich bevinden.”

Taboe

Praten over suïcide is nog steeds taboe. Slechts 45 procent van de scholieren met zelfmoordgedachten durft het gesprek aan te gaan met vrienden of familie. Bij scholieren die niet weten waar naartoe te gaan met hun problemen, praat zelfs 76 procent er niet over.

Buitendijk: „Het opleidingsniveau speelt een rol. Vwo'ers praten er minder gemakkelijk over dan vmbo'ers. Dit kan te maken hebben met sociale cohesie en structuren of



Jelle Buitendijk (GGD Kennemerland) maakt zich zorgen over het grote aantal jongeren met zelfmoordgedachten: „Succes is het ideaalbeeld, voor onzekerheden en worstelingen is veel minder plek.”

FOTO UNITED PHOTOS/PAUL VREEKER

juist het ontbreken daarvan. Zaken als het gevoel om te moeten presteren spelen daar ook in mee.”

Dat taboe móet doorbroken worden, vindt de gezondheidsdienst. Geïnspireerd door 13 Zelfmoordpreventie werken de GGD's Kennemerland en InGeest en Kenter Jeugdhulp samen 'aan de verbetering van de mentale gezondheid in het algemeen en aan het terugdringen van het aantal zelfmoorden, suïcidepogingen en -gedachten'. Het bespreekbaar maken van suïcidale gedachten is hierbij een belangrijk onderdeel.

„
Vwo'ers praten er minder makkelijk over dan vmbo'ers

Buitendijk: „Dit probleem is natuurlijk niet nieuw. In 2014 kwamen we al tot de conclusie dat mentale

problemen onder jongeren een zorgpunt is. De laatste jaren zijn docenten en zorgcoördinatoren op scholen maar ook huisartsen in de regio getraind om het gesprek met deze doelgroep aan te gaan. Met name de groep die erbij gebaat is om zelf benaderd te worden, zoals jongeren die gepest worden of worstelen met hun geaardheid. In deze groep heeft de helft van het aantal jongeren suïcidale gedachten, een ongekend hoog percentage.”

Corona werkte voor de samenwerkende partijen als katalysator om er een schepje bovenop te doen, zegt



INTERNATIONALE DAG VAN DE GEESTELIJKE GEZONDHEID

In de aanloop naar de internationale Dag van de Geestelijke Gezondheid, 10 oktober, besteedt de krant met verschillende verhalen aandacht aan dit onderwerp.

Buitendijk. „We hadden een gevoel van: er is méér nodig, het is écht een urgent probleem, we kunnen niet langer wachten. Samen met Museum van de Geest hebben wij het initiatief genomen voor het Word Up-project, waarbij middelbare scholieren door middel van kunstzinnige vorming - zoals rap of schilderen - uiting geven aan hun sombere gevoelens. Eerder dit jaar is een pilot gelanceerd op het Nova College en we hebben de ambitie dit project op alle middelbare scholen in de regio uit te rollen.”

Schoolpsycholoog

Een project om taboes te doorbreken is mooi, maar Buitenhuis ziet het liefst dat geestelijke gezondheid op alle middelbare scholen geborgd wordt in het onderwijs en binnen de organisatie. „In België heeft elke school in het voortgezet onderwijs bijvoorbeeld een schoolpsycholoog. Zo weten mensen op jonge leeftijd al dat ze ergens laagdrempelig terecht kunnen met hun problemen en blijven ze er niet jaren mee lopen.”

„Maar zo zijn er nog veel meer mogelijkheden, zoals bijvoorbeeld het opnemen van mentale gezondheid in het standaard curriculum. Het gaat erom dat we dit verankeren in het systeem. Deze ambitie bereiken wij niet alleen, daar moeten ook het onderwijs en de gemeenten aan meewerken. Als de urgentie er nu niet is.....”